

Nến Giáng Sinh

Đoàn Xuân Thu

Đêm Giáng sinh, tuyết rơi trắng xóa trên những con đường lát đá cuội. Gió lạnh thổi hun hút, mang theo hương thông và tiếng chuông nhà thờ vọng lại từ xa. Trong khung cảnh ấy, có một chàng trai trẻ tên Thomas, khoác chiếc áo choàng len sờn cũ, trên vai đeo ba lô, tay cầm chiếc đèn lồng bằng thiếc. Bên trong chỉ còn tàn lửa của một ngọn nến đã cháy gần hết. Anh đang trên đường về nhà, về với mái ấm thân thương, nơi gia đình

đang chờ ăn tiệc Giáng sinh.

Đi ngang qua ngôi làng nhỏ, Thomas chợt bắt gặp ánh sáng lung linh toả ra từ cửa sổ một tiệm nến. Anh vội vã rẽ vào, tránh người hành khách đứng run rẩy ngoài hiên đang chia chiếc cốc xin tiền. Sự sốt ruột của tuổi trẻ khiến anh xô qua mà không thêm ngoái lại. Trong tiệm, một ông lão bán nến đứng cạnh lò sưởi bằng đá, xung quanh là những bình sáp ong và vô số ngọn nến chạm khắc tinh xảo: nào là tiên nữ, thiên thần, công chúa... Tất cả đều toả ra mùi hương nhựa thơm và nhũ hương dịu dịu.

Thomas bật cười:

- Ông bỏ bao công sức để làm ra những tác phẩm tuyệt đẹp này, nhưng cuối cùng, lửa sẽ nuốt chửng tất cả, biến chúng thành cục sáp xấu xí. Thật uổng công! Tôi chỉ cần ánh sáng để soi đường, xin một cây nến thường thôi.

Ông lão ngược nhìn, ánh mắt nghiêm nghị nhưng lạ lùng hiền từ:

- Cây nến Giáng sinh này chẳng ích gì cho cậu đâu. Nó đắt lắm.

Thomas bực bội:

- Tôi có tiền, miễn sao nó cho ánh sáng.

Ông lão khẽ gật, châm lửa, đặt cây nến vào chiếc đèn lồng thiếc của Thomas rồi nói chậm rãi:

- Chúc mừng Giáng sinh, em trai.

Câu chào nghe lạ lùng, nhưng Thomas chỉ đáp qua loa rồi bước ra, lòng nhẹ nhõm vì đã có ánh sáng soi đường.

Tuy nhiên, ngọn nến ấy không chỉ chiếu sáng đường đi. Nó soi rọi cả tâm hồn Thomas qua những thử thách kỳ dị mà anh sắp gặp. Vừa đi một quãng ngắn, anh chợt thấy một bóng đen trong hẻm. Hoảng hốt tưởng cướp, Thomas giơ đèn lên – chỉ thấy một người đàn bà rách rưới run rẩy, chìa tay xin một xu. Anh khinh bỉ toan xua đi, nhưng ánh sáng ngọn nến bỗng khiến khuôn mặt bà hiện rõ: chính là mẹ anh!

Thomas sững sờ, trao áo choàng cho bà. Nhưng khi bà bước ra khỏi vùng sáng, khuôn mặt lập tức biến lại thành một kẻ hành khất xa lạ. Anh choáng váng: phải chăng mình hoa mắt? Chưa kịp định thần, anh lại gặp một thân hình gục trong máng xối – dưới ánh nến, đó chính là người anh ruột Elin! Thomas cuống cuống bế dậy, tìm đến quán trọ cầu cứu. Bà chủ trọ lạnh lùng đòi một shilling. Anh chẳng còn gì ngoài 6 xu, đành dâng cả ba lô cùng số tiền ít ỏi để đổi lấy chỗ trú cho anh mình. Nhưng khi quay lại, gương mặt ấy lại biến thành kẻ ăn mày lạ hoắc. Bị đẩy ra đường, Thomas ngỡ ngác tự hỏi: phải chăng ánh sáng này đang đùa cợt mình? Chưa dừng ở đó, một bé gái run rẩy chặn anh xin chút thức ăn. Thomas không còn gì để cho. Anh ngoảnh mặt bước đi, tìm nặng trĩu. Nhưng hình bóng cô bé hằn sâu trong trí anh như chính gương mặt đứa em gái bé nhỏ ở nhà.

Cuối cùng, sau bao nhiêu cảnh tượng rối ren, Thomas cũng về đến nhà. Ngôi nhà sáng đèn, tràn ngập tiếng cười. Mẹ anh ôm chầm lấy con trai, anh em chạy ủa ra mừng rỡ. Giây phút đoàn tụ lẽ ra phải ấm áp, nhưng tâm hồn Thomas thì lạnh lẽo, đầy ám ảnh. Mẹ ngạc nhiên hỏi:

- Áo choàng của con đâu? Hành lý đâu cả rồi?

Thomas nghẹn ngào:

- Con đã cho đi tất cả...

Anh cúi nhìn ngọn nến Giáng sinh đang dần tàn lụi. Nụ cười chợt nở trên môi:

- Ông già nói đúng, nó thật đắt... nhưng đáng giá vô cùng.

Người mẹ chưa hiểu, còn Thomas đã thấy rõ chân lý: những gương mặt hành khát kia, dù giả ảo hay thật, đều là gia đình của anh – là nhân loại, là phần máu thịt chung.

Bữa tiệc Giáng sinh vừa dọn, nhưng Thomas đứng bật dậy.

– Con phải đi gặp phần còn lại của gia đình mình, – anh nói, mắt sáng lên.

Anh rời căn nhà ấm áp, lao vào đêm lạnh. Nhưng trong lòng anh, có một ngọn lửa khác đang bùng sáng: lửa của lòng trắc ẩn.

Câu chuyện tưởng như một giấc mơ lạ, nhưng thực chất là một bài học sâu xa. Ngọn nến không chỉ là ánh sáng vật chất, mà còn là ánh sáng của tình thương. Nó buộc Thomas đối diện với sự vô tâm, ích kỷ của chính mình; buộc anh nhận ra giá trị của sự sẻ chia. Trong xã hội, con người dễ khinh khi kẻ nghèo hèn, lánh xa người khốn khổ. Nhưng Giáng sinh, từ ngàn xưa, chính là lời nhắc nhở: tất cả chúng ta đều thuộc về một đại gia đình. Mỗi người ăn mày trên đường, mỗi đứa trẻ lang thang, đều là anh chị em của ta. Và ánh sáng Giáng sinh chỉ thật sự toả rạng khi ta biết mở lòng với tha nhân.

Ngọn nến trong tay Thomas đã tàn, nhưng ngọn nến trong tâm hồn anh thì vừa được thắp sáng. Nó không tan chảy vô ích, mà biến thành ánh sáng soi đường nhân loại – thứ ánh sáng mà dù tuyết rơi hay bão tố, cũng chẳng bao giờ tắt.

Bài học Giáng sinh ấy, giản dị mà muôn đời: muốn giữ được ánh sáng cho chính mình, ta phải biết đem ánh sáng ấy chia cho người khác.

Đoàn Xuân Thu